

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN CHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Mitrofan Valeriu

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mitrofan Valeriu împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău privind accesul la informație și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-577/23
PIGD 2-20036212-01-3ra-30052023)*

Depășirea termenului legal prevăzut pentru depunerea recursului în cauza de contencios administrativ.

Instanța de fond: jud. V. Dodon
Instanța de apel: jud. A. Minciuna, E. Palanciuc și V. Negru

24 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Mitrofan Valeriu

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Oxana Parfeni,
Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 12 martie 2020, Mitrofan Valeriu a depus cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău solicitând:

- constatarea încălcării dreptului privind accesul la informație în legătură cu neeliberarea în termen a copiilor documentelor solicitate;
- obligarea eliberării copiei de pe filele din Registrul privind evidența ordinelor emise de către Centrul de Excelență în Construcții în perioada octombrie 2019 (registrul unde este indicată data, numărul de înregistrare, denumire sau titlul ordinului), cerință indicată în cererea privind accesul la informație nr. 01-16/20 din 03 februarie 2020;
- încasarea prejudiciului moral cauzat în mărime de 1000 lei prin refuzul nelegitim de a furniza informația sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informație;
- satisfacerea neîntârziată a cererii.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 03 februarie 2020 a înaintat Centrului de Excelență în Construcții o cerere privind accesul la informație, în care a solicitat să-i elibereze copia filelor din Registrul privind evidența ordinelor emise la Centrul de Excelență în Construcții în perioada octombrie 2019 (acel registru unde este indicată data, numărul de înregistrare, denumirea sau titlul ordinului).

3. Reclamantul a informat că copia documentelor solicitate au un caracter public și nu cade sub incidența informației oficiale cu caracter limitat. Iar până la momentul depunerii cererii în instanța de judecată, nu a recepționat copia documentelor solicitate, fapt ce consideră că contravine prevederilor art.16 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

4. În acest sens, reclamantul consideră că, autoritățile publice potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

5. Cu privire la încasarea prejudiciului moral reclamantul a menționat că, solicitarea formulată în cererea înregistrată la Centrul de Excelență în Construcții la data de 03 februarie 2020 sub nr. 01-16/20 nu este pur formală, din contra, aceasta urmărește satisfacerea interesului de a ști ce acte, ordine au fost emise și cum au fost gestionate resursele financiare de către Centrul de Excelență în Construcții.

6. Reclamantul consideră că, comportamentul administrației Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, denotă tendința de a acționa deliberat în vederea îngrădirii nejustificate a dreptului la informație, miza pe care ultimul o avea la obținerea informației solicitate, iar instanța de judecată în cazul dat are menirea de a stabili că comunicarea peste termen a informațiilor solicitate sau neeliberarea documentelor solicitate i-a cauzat în mod indubitabil anumite suferințe psihice.

7. Astfel, ținând cont de forma vinovăției pârâtului la cauzarea prejudiciului în mod echitabil, reclamantul apreciază că suma de 1000 lei este suficientă pentru a compensa orice prejudiciu de ordin moral cauzat prin refuzul de a furniza informația solicitată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 iulie 2021, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Mitrofan Valeriu (f.d.99, 112-117 vol. I).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. Manifestând dezacordul cu hotărârea instanței de fond, la 10 august 2021, Mitrofan Valeriu a declarat apel asupra hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 iulie 2021, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral (f.d.101-103, vol. I).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2022 s-a admis cererea de apel depusă de Mitrofan Valeriu. S-a casat parțial hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 iulie 2021 și s-a emis o nouă decizie în partea casată prin care:

S-a declarat ca inadmisibilă acțiunea depusă de Mitrofan Valeriu împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău privind repararea prejudiciului moral.

În rest, hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 iulie 2021 s-a menținut.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

11. La 09 martie 2023 prin intermediul poștei electronice Mitrofan Valeriu a depus cerere de recurs nemotivat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2022.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

13. Art. 191 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.”

14. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

15. Art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

16. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1);

17. Art. 195 din Codul administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

18. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

19. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea

termenului.

Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.”

20. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Examinând admisibilitatea recursului depus de Mitrofan Valeriu împotriva deciziei din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din motivele ce succed.

22. Din actele cauzei rezultă că, la 28 septembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău, a pronunțat în ședință publică dispozitivul deciziei.

23. Pe 04 octombrie 2022, dispozitivul deciziei a fost notificat participanților la proces prin intermediul poștei electronice, inclusiv la adresa electronică a reclamantului- XXXXXX (f.d. 224, vol.I).

24. La 09 martie 2023 prin intermediul poștei electronice Mitrofan Valeriu, a depus cerere de recurs nemotivat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2022 (f.d. 227-229, vol. I).

25. În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

26. Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea recursului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării recursului curg din momente diferite *dies a quo*, și anume: în temeiul art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, de la notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel.

27. Prin urmare, având în vedere cele constatate, este cert că termenul de 30 de zile, prevăzut la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare la data nașterii dreptului la recurs), pentru prezentarea recursului a început să curgă din data de 05 octombrie 2022, ziua imediat următoare celei în care recurentului i-a fost notificată copia dispozitivului deciziei și a expirat la 03 noiembrie 2022.

28. Cu toate acestea, în pofida obligațiilor sale procesuale, recurentul nu a depus recursul împotriva deciziei din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău în interiorul termenului legal, motiv pentru care survin consecințele art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când recursul a fost depus după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(1).

29. Distinct acestor circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că de la momentul notificării prin intermediul poștei electronice a dispozitivului deciziei, recurentul a dispus de timp suficient și

rezonabil pentru a face uz de dreptul procedural și a depune recurs în interiorul termenului instituit la art. 245 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare la data nașterii dreptului la recurs). Or, fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a recursului.

30. Se mai reține că potrivit art. 24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

31. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare la data nașterii dreptului la recurs), este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage drept consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

32. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 65 alin.(1), (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

33. În speță, cererea de recurs a fost formulată la 09 martie 2023 prin intermediul poștei electronice, după expirarea termenului legal, fără prezentarea unor motive obiective sau probe concludente care să justifice imposibilitatea respectării termenului.

34. În consecință, în lipsa unui impediment real, obiectiv și dovedit care să fi împiedicat respectarea termenului legal de exercitare a recursului, recursul depus urmează a fi declarat inadmisibil.

35. Totodată, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

36. Imperioase speței sunt și dezideratele Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov contra Ucrainei, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

37. În acest caz, Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

38. În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de Mitrofan Valeriu ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

39. Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și a dreptului la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de către instanța de judecată.

40. Având în vedere considerentele menționate și faptul că Mitrofan Valeriu nu a respectat prevederile imperative ale 245 alin. (1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare la data nașterii dreptului la recurs), instanța de recurs concluzionează că recursul trebuie declarat inadmisibil.

41. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Mitrofan Valeriu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă